

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE

ČEĽUSTNÁ ORTOPÉDIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Čeľustná ortopédia je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, profylaxiou a terapiou nesprávneho postavenia zubov, čeľustí a medzičeľustných vzťahov.
2. Špecializačné štúdium trvá tri roky.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na
 - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore zubné lekárstvo alebo
 - b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore stomatológia vrátane špecializácie v špecializačnom odbore stomatológia.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. anatómia a fyziológia orofaciálnej sústavy,
2. základy lekárskej genetiky v aplikácii na odbor, genetické syndrómy spojené s kraniofaciálnymi anomáliami, dedičnosť črt orofaciálnej sústavy,
3. embryonálny vývoj orofaciálnej sústavy, etiológia čeľustno-ortopedických anomálií, vznik rázštepov a iných vrodených malformácií tváre,
4. vývin zdravej oklúzie od narodenia po dospelosť, variácie tohto vývinu, anomálie počtu, veľkosti, tvaru a polohy zubov, anomálie medzičeľustných vzťahov,
5. histológia tkanív tváre a chrupu, vývin kostí, chrupavky, zuba, svaly, pohyb zuba a tkanivové zmeny s nim spojené, mechanizmus resorpcie koreňov,
6. bioštatistika a jej metodológia, hodnotenie EBM záverov vo vedeckých prácach, typy odborných publikácií, vedecké databázy, vyhľadávače a indexy, JCR, IF a kvartily
7. psychologické a etické aspekty ortodontickej liečby, formy a techniky komunikácie s kolegom, so znalcom, s úradom pre dohľad, s pacientom a jeho zástupcom,
8. fyziologická a narušená funkcia temporo-mandibulárneho kĺbu a jeho vyšetrenia,
9. epidemiologické metódy, výskyt čeľustno-ortopedických anomálií, a indexy určujúce potrebu liečby, observačné vs. experimentálne štúdie, EBM a hierarchia dôkazov,
10. moderné diagnostické techniky 2D, 3D a 4D a ich analýzy, 3D kefalometria a spracovanie optických skenov zubov a tváre, CBCT a jeho segmentácia,
11. tendencie k recidíve anomálií, indikácie a technológie snímateľných aparátov a funkčných aparátov, palatálnych oblúkov, rôznych extraorálnych ťahov, indikácie a aplikácia fixných vestibulárnych a lingválnych fixných aparátov, princípy CAT,
12. interdisciplinárny prístup pri liečbe rázštepov, apnoe a ortognátnych operácií,

13. indikácie a kontraindikácie čelústno-ortopedickej liečby u pacientov s oslabeným parodontom,
14. prevencia v čelústnej ortopédii,
15. základy farmakoterapeutických postupov,
16. hygienicko-epidemiologický režim v ambulancii čelústnej ortopédie,
17. manažment, právne, forenzné a ekonomické aspekty práce čelústneho ortopéda,
18. AI v úlohách prevencie, diagnostiky, hodnotenia priebehu a retencie liečby
19. implementácie 3D tlače a skeletálne kotvenie v čelústnej ortopédii,
20. právne predpisy, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1. kompletne vyšetrenie pacienta s ortodontickou anomáliou:
analýza intraorálnych skenov, rtg. snímky, stanovenie rastovej fázy
a návrh liečebného plánu 100
2. liečba pacienta s ortodontickou anomáliou snímateľným aparátom 30
3. liečba pacienta s ortodontickou anomáliou fixným aparátom 30
4. použitie extraorálneho ťahu 5
5. kontrola a úprava ortodontického aparátu počas liečby
(napruženie fixného alebo vybrúsenie a napruženie snímateľného) 300
6. ukončenie liečby, odstránenie fixného aparátu, nasadenie
retenčného aparátu (snímateľného alebo fixného retaineru) 30
7. analýza röntgenologickej snímky (ortopantogram, intraorálny) 60
8. analýza diaľkovej snímky a interpretácia výsledkov 60
9. poučenie pacienta o hygiene ústnej dutiny pred a počas
čelústno-ortopedickej liečby 60

B. Praktické skúsenosti

1. identifikovanie a popísanie stavu chrupu v zmysle fyziológie a patológie,
diagnostikovanie patologických zmien na rtg. snímkach, popisovanie morfológie
hlavy podľa kefalogramu, prekreslenie hlavných štruktúr z kefalogramu v norma
lateralis a frontalis, vykonanie niektorých kefalometrických diagnostických analýz,
interpretovanie biologicky správnych odchýliek pri jednotlivých meraniach na snímke,
2. inštruovanie pacienta ako vykonávať optimálnu orálnu hygienu pred a pri aplikácii
čelústnych aparátov, diagnostikovanie pred liečbou rizikových pacientov vzhľadom
na demineralizáciu skloviny a gingivitídy v priebehu čelústnej ortopedickej liečby,
3. výber materiálu na čelústnoortopedický aparát (drôty, zámky) podľa požadovaných
účinkov a vlastností, určenie účinku síl produkovaných rôznymi
čelústnoortopedickými aparátmi, určenie účinku ortopedických síl,

4. podrobné klinické vyšetrenie, určenie maximálnej interkuspidácie a základnej polohy sánky, urobienie kvalitných odtlačkov chrupu s maximálnou reprodukciou alveolárnych výbežkov, registrácia tvárovým oblúkom a zamontovanie modelov do artikulátora, zhotoviť dobré intra a extraorálne fotografie, zhotoviť dobré rtg. snímky na čelustnoortopedické účely,
5. vykonanie predbežných diagnostických zhodnotení a klasifikácie pri čelustnoortopedickej konzultácii pacienta, poskytnutie rady pri konzultácii vzhľadom na vhodnosť liečby,
6. dosiahnutie správneho diagnostického vyhodnotenia na základe anamnestických údajov, vyšetrenia pacienta, modelov chrupu (vrátane dg. "setup"), röntgenologické snímky, kefalogramu, fotografii,
7. určenie liečebného plánu pre rôzne typy čelustných ortopedických a dentofaciálnych anomálií, vrátane stratégie liečby a retencie, terapeutických prostriedkov, časového určenia, prognózy a odhadovanej dĺžky liečby, prognózovanie pravdepodobného vplyvu na vývin tváre a chrupu keď nebude vykonaná žiadna čelustnoortopedická liečba, definovanie cieľov liečby,
8. vykonanie rastovej analýzy na dvoch časovo vzdialených kefalogramoch toho istého pacienta, určenie zmien spôsobených liečbou,
9. zhotovenie a vykonanie opravy snímateľných aparátov, zhotovenie a používanie palatálnych a linguálnych oblúkov, aparátov na ruptúru podnebného švu, práca s aspoň jedným typom fixného aparátu, schopnosť ohýbania typických a atypických ohybov na drôtených oblúkoch, zhotovenie typických retenčných aparátov.

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce. Pre špecializačnú skúšku si zubný lekár pripraví kompletnú dokumentáciu ôsmich liečených pacientov. Dokumentácia bude úplná s písaným komentárom k problematike a k priebehu liečby.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

A. Oddelenie čelustnej ortopédie výučbového zdravotníckeho zariadenia vzdelávacej ustanovizne 36 mesiacov, z toho na oddelení maxilofaciálnej chirurgie jeden mesiac.